

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president
Ekspedisjonskontoret
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

26/1622-

14. april 2026

**Spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2261 (2025–2026) fra representanten
Jørgen H. Kristiansen**

Jeg viser til brev 7. april 2026 fra Stortingets president vedlagt spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2261 (2025–2026). Storingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen har stilt følgende spørsmål:

«Hvordan vurderer regjeringen dagens regelverk og ordninger for unge uføre som står i et presset boligmarked, og mener statsråden at nivået på stønader og bostøtteordninger er tilstrekkelig til å sikre et verdig og økonomisk bærekraftig liv for unge uføre i Norge?»

Svar:

Andelen uføre i alderen 18–29 år har økt betydelig over tid. Ved utgangen av 2010 utgjorde uføre 1,1 pst. av befolkningen i samme alder, mens andelen var om lag 2,7 pst. ved utgangen av 2025. Det kan være tegn til at utviklingen har flatet ut de siste årene, men utfelingen skjer på et historisk høyt nivå.

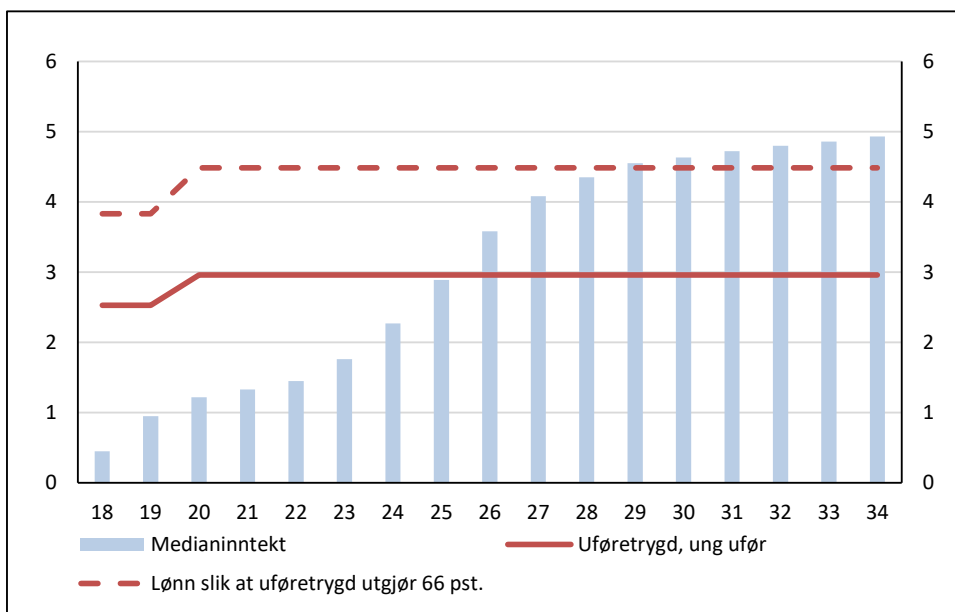
Det høye antallet unge mottakere av uføretrygd er bekymringsfullt. Det er særlig alvorlig når unge blir uføre, både for den enkelte og for samfunnet, fordi de mister mange yrkesaktive år. Slik representanten peker på, har dette også betydning for den enkeltes økonomi. For å begrense antallet er det både viktig å få redusert antallet som går over til uføretrygd, og å bidra til at flere av dem som allerede mottar uføretrygd kommer helt eller delvis tilbake i arbeid. Arbeiderparti-regjeringen er i gang med flere nye initiativ for å få flere i jobb og færre på trygd.

Formålet med uføretrygd er å sikre inntekt for personer som har fått sin inntektsevne varig nedsatt på grunn av sykdom, skade eller lyte. Uføretrygd kan gis fra fylte 18 år.

Minsteytelsen utgjør som hovedregel 2,329 G for gifte og samboende og 2,529 G for enslige. For medlemmer som ble uføre før fylte 26 år på grunn av en alvorlig og varig sykdom som er klart dokumentert, utgjør minsteytelsene 2,709 G for gifte og samboende og 2,959 G for enslige fra de fyller 20 år. Forskjellen fra de vanlige minsteytelsene omtales gjerne som «ung ufør»-fordel. Den høyere minsteytelsen beholdes så lenge de mottar uføretrygd, som ofte er fram til mottakerne går over på alderspensjon. Lønnsvekstanslagene i Nasjonalbudsjettet 2026 gir et anslått gjennomsnittlig grunnbeløp i 2026 på 133 241 kroner. Beregnet med dette grunnbeløpet utgjør minsteytelsen for gifte og samboende unge uføre om lag 360 900 kroner, mens minsteytelsen for enslige unge uføre utgjør 394 300 kroner. Uføre med barn kan i tillegg få behovsprøvd barnetillegg.

Begrunnelsen for at de som blir uføre som unge skal ha høyere minsteytelser, er at de har et særskilt langvarig inntektsbortfall og i liten grad har hatt mulighet til å opparbeide seg noen kapital tidligere i livet.

Uføretrygden skal sikre et rimelig inntektsnivå. Samtidig må nivået veies opp mot at det skal være lønnsomt å arbeide. Nivået på uføretrygden har betydning for hvor mange som får uføretrygd, og en eventuell økning av ytelsene ville trekke i retning av flere uføre. Eksempelvis viser tall fra Arbeids- og velferdsdirektoratet at det først er fra fylte 25 år at det er vanlig for ikke-uføre å ha inntekt om lag på nivå med uføretrygden for unge uføre, se figur 1.

Figur 1 Median pensjonsgivende inntekt i ulike aldre (2023). Minstenivå på uføretrygd for enslige unge uføre (2026). Andel av folketrygdens grunnbeløp (G) for samme år

Kilder: Arbeids- og velferdsdirektoratet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Figuren viser median pensjonsgivende inntekt sammenliknet med nivået på minsteytelsen for enslige unge uføre. Medianinntekten er «den midterste inntekten» når inntektene sorteres i stigende rekkefølge. Pensjonsgivende inntekt er i hovedsak arbeidsinntekt. Videre utgjør

uføretrygd som hovedregel 66 pst. av tidligere arbeidsinntekt. Figuren viser at det først er fra fylte 29 år at den pensjonsgivende inntekten er på et slikt nivå at uføretrygden tilsvarer 66 pst. av denne.

På den andre siden har de som ble uføre mens de var unge, lavere inntektsnivå enn ikke-uføre ved høyere alderstrinn.

Kommunal- og distriktsministeren er ansvarlig statsråd for boligpolitikk og bostøtteordningen, og omtalen av dette er utformet i samråd med ham. Formålet med den statlige bostøtten er å sikre personer med lave inntekter og høye boutgifter en egnet bolig. Bostøtten dekker en andel av godkjente boutgifter opp til en øvre grense (boutgiftstak). Den øvre grensen avhenger av husholdningsstørrelse og kommune. Grensen er også høyere for personer som har behov for en spesialtilpasset bolig. Fra boutgiftene trekkes det en egenandel, som avhenger av husholdningsinntekt.

Det er flere unntak fra de generelle beregningsreglene for bostøtte. Blant annet har uføre med innvilget rettighet som ung ufør og enslige alderspensjonister gunstigere egenandelsberegninger enn andre slik at de får høyere bostøtte. Slik representanten peker på i begrunnelsen for spørsmålet, kan uføretrygden for unge uføre i praksis likevel være for høy til at de kan få bostøtte i tillegg til uføretrygden. Det gjelder særlig hvis de ikke har barn, og særlig i noen kommuner. Flere mottakere er også omfattet av overgangsordninger og kompensasjonsordninger som er innført av ulike grunner, blant annet etter uførereformen i 2015.

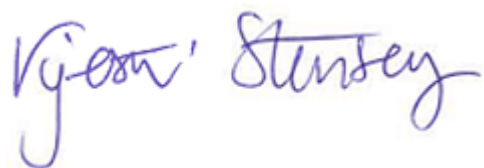
Regjeringen oppnevnte 19. desember 2025 et bostøtteutvalg, som blant annet skal vurdere bostøttens rolle og formål fremover. Utvalget skal blant annet se på samspillet med det helhetlige inntektssikringssystemet. Utvalget har fått frist for å levere sin utredning 31. desember 2026.

Det finnes også andre ordninger for å hjelpe unge uføre med å skaffe og beholde en egnet bolig. For eksempel kan kommunen gi startlån fra Husbanken til personer med langvarige boligfinansieringsproblemer. Noen kommuner tilbyr også etableringstilskudd.

Folketrygden kan ellers yte grunnstønad til bestemte formål, herunder drift av tekniske hjelpemidler, mens hjelpestønad gis til personer som har særskilt behov for tilsyn og pleie på grunn av varig sykdom, skade eller lyte. Hjelpemidler fra folketrygden kompenserer for utgifter til bedring av arbeidsevnen og funksjonsevnen i dagliglivet for personer som har varig sykdom, skade eller lyte.

Om personer ikke kan dekke levekostnadene sine gjennom arbeid, egne midler eller økonomiske rettigheter som for eksempel uføretrygd, er det mulig å søke om økonomisk stønad (sosialhjelp). Denne ordningen skal sikre et forsvarlig livsopphold, og den er en subsidiær og sterkt behovsprøvd ordning. Sosialhjelp er en kommunal stønad og der det skal foretas en individuell vurdering.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, reading "Kjersti Stenseng". The signature is written in a cursive style with a distinct loop at the end of the last name.

Kjersti Stenseng